

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 127)

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/346)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B. 02. 0. KKG/101-240/01168

17.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 2.2.1992 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Erdal İnönü

Başbakan V.

GEREKÇE

Malumları olduğu üzere, Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında tarihten kaynaklanan dil ve kültür yakınlığına dayalı dostluk, anlayış ve dayanışma ruhu bulunmaktadır.

Özbekistan Cumhurbaşkanı İslam Kerimov, Sayın Cumhurbaşkanımızın davetine icabetle 16-19 Aralık 1991 tarihlerinde ülkemizi ziyaret etmiştir. Bu ziyaret sırasında Sayın Cumhurbaşkanımız ve Özbekistan Cumhurbaşkanı Kerimov, dostluk ve işbirliği ilişkilerinin iki ülkenin karşılıklı yarar ve hak eşitliğine dayalı olarak daha da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi arzusuyla 19 Aralık 1991 tarihinde Ankara'da "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşma"yı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, Türkiye ile Özbekistan arasında mevcut dostluk ve işbirliği ilişkilerinin iki ülkenin karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı olarak daha da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anlaşmanın içeriği özetle aşağıda sunulmuştur.

DİBAÇE

Birleşmiş Milletler Yasasının amaç ve ilkeleri ile AĞİK ilkeleri doğrultusunda, dostluk ve işbirliğinin karşılıklı yarar ve hak eşitliği temelinde daha da geliştirilmesi ve güçlendirilmesi yolundaki siyasî irade vurgulanmaktadır.

MADDE 1

Tarafların, ülkeleri arasındaki işbirliğinin tüm alanlarda geliştirilmesi ve genişletilmesi konusunda görüşbirliği içinde buldukları belirtilmektedir.

MADDE 2

İki ülke arasındaki ticaret hacminin mevcut potansiyele uygun bir düzeye yükseltilmesi ile ortak yatırım projelerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde çaba gösterileceği açıklanmaktadır.

MADDE 3

İki ülke halkının birbirlerini daha iyi tanımaları amacıyla bilim, eğitim, kültür ve sanat alanlarında ilişkilerin daha da arttırılmasının teşvik edileceği ve karşılıklı olarak kültür ve enformasyon merkezlerinin açılması için işbirliği yapılacağı kaydolunmaktadır.

MADDE 4

Çeşitli kamu kurumları, iş çevreleri meslek ve sanat kuruluşları ile parlamentolar arasında temas ve ilişkiler kurulmasının; karşılıklı ziyaretler yapılmasının ve kardeş şehir bağlarının tesisinin desteklenmesi öngörülmektedir.

MADDE 5

Ortak bir kültürel mirasa sahip halkların birbirlerinin yaşam tarzlarını daha iyi tanımalarına olanak yaratılacağı; bu amaçla kişisel temasların arttırılmasının teşvik edileceği ve Ankara ile Taşkent'te karşılıklı olarak Başkonsolosluklar açılmasının kararlaştırıldığı açıklanmaktadır.

MADDE 6

Ulaşım ve telekomünikasyon alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi kararlaştırılmakta ve karşılıklı uçak seferlerinin başlatılması öngörülmektedir.

MADDE 7

Televizyon ve haber ajansları arasında haber ve program teatisi ile işbirliği yapılması konusunda mutabakata varılmaktadır.

MADDE 8

Uzmanların bilgi ve deneyimlerinin geliştirilmesi ile iki ülke arasında öğretmen, öğretim görevlisi, stajyer ve öğrenci değişiminin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 9

Tarafların karşılıklı güven, eşitlik ve yarar ilkelerine dayalı yeni işbirliği alanları geliştirmeye gayret edecekleri belirtilmektedir.

MADDE 10

Bu Anlaşmanın, diğer ülkelerin çıkarlarına karşı olmadığı ve Tarafların mevcut ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini haleldar etmeyeceği vurgulanmaktadır.

MADDE 11

Anlaşma'nın Taraflarca mevzuatlarına uygun olarak onaylanmasını müteakip yürürlüğe gireceği kaydedilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/346

Karar No. : 25

15.6.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 28.5.1992 Tarihli 8 inci Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülkenin karşılıklı yarar ve hak eşitliğine dayalı olarak dostluk ve işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesini amaçlayan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dinçer
Ankara
Sözcü
Atilla Mutman
İzmir
Üye
Erkut Şenbaş
İzmir

Başkanvekili
Fethi Akkoç
Bursa
Üye
Hüsamettin Örüç
Bursa
Üye
Nurhan Tekinel
Kastamonu

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 19 Aralık 1991 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

E. İnönü

Başbakan V.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Töz

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kılercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Toptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Devlet Bakanı V.

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Tıpçı

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(S. Sayısı : 127)

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki İlişkilerin İlke ve Amaçları Hakkında Anlaşmanın Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İLKE VE AMAÇLARI HAKKINDA ANLAŞMA

Aşağıda, Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti, İki ülke arasındaki tarih, kültür, dil ve gelenek yakınlığına dayanan dostluk, anlayış ve dayanışma ruhunun, çok yönlü bir işbirliğinin geliştirilmesi için gerekli zemini oluşturduğuna dair inançlarını belirterek,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkelerine dayalı olarak daha da geliştirilecek ve güçlendirilecek dostluk ve işbirliği ilişkilerinin iki ülke halklarının ortak çıkarlarına olduğu kadar Dünya'da barış ve güvenliğe de katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Aralarındaki mevcut dostluk ilişkilerini, Birleşmiş Milletler Yasası'nın amaç ve ilkeleri, Helsinki Nihai Senedi, Yeni bir Avrupa için Paris Yasası ve AGİK sürecinde kabul edilen diğer belgelerde ifadesini bulan esaslar çerçevesinde ve hukukun üstünlüğü, egemenliğe ve bağımsızlığa saygı, İçişlerine karışmama, işbirliği, dayanışma ve ortak yarar temelinde, daha da güçlendirmek arzu ve iradesiyle,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE 1

Taraflar, iki ülke arasındaki ilişkilerin uluslararası ilişkilere hâkim olan yeni gelişmelerle uyumlu biçimde, siyasal, ekonomik, ticarî, bilimsel, teknik, kültürel, enformasyon, turizm, spor ve diğer alanlarda geliştirilmesi ve genişletilmesi hususunda görüş birliği içindedirler.

MADDE 2

Taraflar, ticari ilişkilerin ve ekonomik işbirliğinin aralarındaki münasebetlerin önemli bir unsurunu teşkil ettiğinden hareketle, aralarındaki ticaret hacminin mevcut potansiyele uygun bir düzeye yükseltilmesi ve ortak yatırım projelerinin geliştirilmesi ve uygulanması yönünde gayret göstereceklerdir.

MADDE 3

Taraflar, halkların birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlamak amacıyla kültür, sanat, bilim ve eğitim alanlarında münasebetlerin daha da artırılmasını teşvik edecekler ve ülkelerinde kültür ve enformasyon merkezlerinin açılması hususunda işbirliği yapacaklardır.

MADDE 4

Taraflar çeşitli kamu kurumları, iş çevreleri, meslek ve sanat kuruluşları ile parlamentoları arasında temas ve ilişkiler kurulmasına, anılan kuruluşlar temsilcileri arasında karşılıklı ziyaretler teati edilmesine yardımcı olacaklar ve şehirleri arasında kardeş şehir bağları tesisini destekleyeceklerdir.

MADDE 5

Taraflar, ortak bir kültürel mirasa sahip halkların birbirlerinin yaşam tarzlarını daha iyi tanımalarına olanak yaratacaklar, bu amaçla kişisel temasların artırılmasını teşvik edecekler ve konsolosluk ilişkilerini geliştireceklerdir.

Taraflar, bu amaçla Ankara ve Taşkent'te karşılıklı olarak Başkonsolosluk açmaya karar vermişlerdir.

MADDE 6

Taraflar, ulaşım ve telekomünikasyon alanlarında işbirliğinin geliştirilmesini teşvik etmeyi kararlaştırmışlar, bu çerçevede karşılıklı uçak seferlerinin başlatılması imkânlarının araştırılması hususunda mutabakata varmışlardır.

MADDE 7

Taraflar, televizyon ve haber ajansları arasında haber ve program teatisi ve işbirliği yapılması hususunda mutabıktırlar.

MADDE 8

Taraflar, çeşitli alanlardaki uzmanlarının ve özellikle ekonomik kadrolarda yer alan yöneticilerinin bilgi ve uzmanlıklarının geliştirilmesi amacıyla işbirliği yapılmasına önem verecekler ve bu çerçevede karşılıklı olarak öğretmen ve öğretim görevlisi ve stajyer ve öğrenci değişimine yardımcı olacaklardır.

MADDE 9

Taraflar, bu Anlaşma çerçevesinde ve karşılıklı güven, eşitlik ve yarar ilkelerine dayalı olarak yeni işbirliği alanları geliştirmeye gayret edeceklerdir.

MADDE 10

Taraflar, işbu Anlaşma ile geliştirilen işbirliğinin ve dostluk ilişkilerinin diğer ülkelerin menfaatlerine karşı olmadığını ve diğer devletler ile imzalamış oldukları ikili ve çok taraflı anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini haleldar etmeyeceğini beyan ederler.

MADDE 11

İşbu Anlaşma taraflarca mevzuatlarına uygun olarak onaylanmasını müteakip yürürlüğe girecektir.

Ankara'da 19.12.1991 tarihinde Türkçe, Özbekçe dillerinde iki nüsha olarak ve iki metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

Turgut ÖZAL
CUMHURBAŞKANI

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ ADINA

İslam KERİMOV
CUMHURBAŞKANI

